

Droga do prawdziwej miłości

Wątki: Poznanie samego siebie i rozeznanie powołania w Duchu Świętym (7), Budowanie relacji z innymi (6), Poznanie i naśladowanie Jezusa Chrystusa obecnego w Piśmie Świętym (1).

Cel: Przybliżyć uczestnikom historię biblijnego Tobiasza, a przez to ukazać różne oblicza miłości: zmysłową, przyjacielską, bezinteresowną. Przedstawić chrześcijańską wizję małżeństwa jako trwały związek mężczyzny i kobiety.

Dynamika: Spotkanie rozpoczyna się od zagadki dotyczącej obrazu „Archanioła Rafała i Tobiasza”. Zasadnicza część spotkania polega na rozmowie i dyskusji w grupie. Mają ją zdynamizować dwie aktywności: układanka historii Tobiasza oraz dopasowanie hasła i definicji rodzajów miłości w kulturze greckiej. Głównym tekstem jest Księga Tobiasza. Pomocniczo wykorzystano również „Obrzęd sakramentu małżeństwa”. Wszystkie potrzebne teksty znajdują się w konspekcie. Tradycyjnie zachęcamy uczestników do korzystania z własnego Pisma Świętego.

Materiały: Przed spotkaniem trzeba przygotować obraz „Archanioła Rafała i Tobiasza”. W trakcie spotkania będą potrzebne – wcześniej wydrukowane i pocięte – materiały zamieszczone w załącznikach: układanka historii Tobiasza oraz rodzaje miłości w kulturze greckiej.

5' Zagadka, co przedstawia ten obraz?

Przed rozpoczęciem spotkania należy przygotować i zaprezentować **obraz „Archanioł Rafał i Tobiasz”**, pędzla Tycjana, włoskiego malarstwa renesansowego z XVI w. – można to zrobić przez rzutnik na ekranie lub na tablicy interaktywnej (jeżeli spotkanie odbywa się w sali lekcyjnej), ewentualnie na laptopie, w telefonie komórkowym, a nawet można ten obraz wydrukować (w wyszukiwarce obrazów należy wpisać: "Archanioł Rafał i Tobiasz Tycjan"). **Uwaga! Ważne, żeby uczestnicy nie widzieli, jaki jest tytuł tego obrazu.**

Spotkanie rozpoczynamy od rozwiązania zagadki: **Co przedstawia ten obraz?** Animator wraz z uczestnikami zwraca uwagę na detale. Kluczowe dla odgadnięcia tematu są następujące elementy:

- anioł wskazuje na coś palcem prawej ręki,
- anioł prowadzi chłopca za rękę,
- obaj, anioł i chłopiec są w drodze, gdzieś idą,
- głównym bohaterom towarzyszy pies,
- chłopiec trzyma w lewej ręce rybę.

Ponieważ jest to stosunkowo trudne do odgadnięcia, animator podsumowuje, że jest to obraz przedstawiający **wędrującego Tobiasza** (tytułowego bohatera jednej z ksiąg Starego Testamentu), **któremu towarzyszy Archanioł Rafał**.

3'

Modlitwa do św. Rafała Archanioła o opiekę i prowadzenie

Święty Rafale Archaniele, który czuwasz przed majestatem Bożym i z polecenia Stwórcy byłeś przewodnikiem w niebezpiecznej wędrówce Tobiasza. Czuwaj nad drogami naszego życia, ostrzegaj przed niebezpieczeństwami, jakie nas zgubić mogą. Ty odpędzałeś demony i uzdrawiałeś mocą Bożą. Broń nas przed uległością złu, a gdy zdrowie i życie nasze zagrożone będzie, wstawiaj się za nami u Boga, przedstawiaj nasze sprawy i bądź nam pomocny. Amen.

7'

Układanka historii młodego Tobiasza

Należy przygotować listę **wydarzeń z życia młodego Tobiasza** – wydrukować z **załącznika** i pociąć paski. Zadaniem uczestników będzie ułożenie wydarzeń w odpowiedniej kolejności. **Animator powinien przed spotkanie przeczytać z uwagą całą historię zawartą w Księdze Tobiasza** – może przeczytać całość lub przynajmniej podane poniżej fragmenty z układanki. Aby uczestnicy mogli odgadnąć prawidłową kolejność wydarzeń, **animator powinien własnymi słowami opowiedzieć historię Tobiasza**.

Poniżej podano prawidłowe rozwiązanie układanki – poprawną kolejność wydarzeń (w nawiasie podano sigła do fragmentów, które to opisują).

- Tobiasz Starszy traci wzrok i majątek, dlatego jest na utrzymaniu żony (Tb 2, 9-12).
- Sara modli się o dobrą śmierć, bo nęka ją zły demon (Tb 3, 11-15).
- Tobiasz Starszy poleca Tobiaszowi Młodszemu udać się po zwrot dużych pieniędzy, udziela mu też wielu cennych rad (Tb 4, 1-21; 5, 1-3a).
- Tobiasz Młodszy znajduje towarzysza i przewodnika podróży Archanioła Rafała, myśląc, że to jego krewny Azariasz (Tb 5, 3b-17)
- Tobiasz Młodszy łowi rybę, która posłuży do uzdrowienia Sary i jego ojca (Tb 6, 1-9).
- Archanioł Rafał poleca Tobiaszowi udać się do ojca Sary (Tb 6, 10-19).
- Tobiasz bierze ślub z Sarą (Tb 7, 8-14).
- Tobiasz i Sara spalają jako ofiarę wątrobę i serce ryby, aby odpędzić demona (Tb 8, 1-8).
- Tobiasz i Sara wracają do domu i leczą Tobiasza Starszego żółcią ryby (Tb 11, 1-14).
- Radość ze szczęśliwego zakończenia całej historia (Tb 11, 15-18)
- Rafał ujawnia, że jest aniołem i odchodzi (Tb 12, 10-22).

Dodatkowe wyjaśnienie: **prawo lewiratu** to zwyczaj w starożytnym Izraelu, który nakazywał poślubienie (szczególnie bezdzietnej) wdowy przez brata lub najbliższego krewnego jej zmarłego męża. Zob. Pwt 25, 5; Mt 22, 24.

12'

Miłość małżeńska Tobiasza i Sary – Tb 8, 1-8

Z historii Tobiasza wydobywamy i bardziej szczegółowo omawiamy historię małżeństwa Tobiasza i Sary. Prosimy jednego z uczestników, żeby przeczytał na głos fragment z Księgi Tobiasza – Tb 8, 1-8. Dla lepszego zrozumienia kolejna osoba może przeczytać go jeszcze raz.

Tb 8, 1 A kiedy skończyli jeść i pić, zapragnęli udać się na nocny spoczynek. Odprowadzono młodzieńca i przyprowadzono go do sypialni. 2 Wtedy przypomniał sobie Tobiasz słowa Rafała, wyjął wątrobę i serce ryby z torby, w której je przechowywał, i położył na rozżarzonych węglach do kadzenia. 3 Zapach ryby powstrzymał demona i uciekł aż on aż do Górnego Egiptu. A Rafał poszedł za nim, związał go tam w oka mgnieniu i unieszkodliwił go. 4 Rodzice wyszli i zamknęli drzwi od sypialni. Tobiasz podniósł się z łóżka i powiedział do niej: «Wstań, siostró, módlmy się i błagajmy Pana naszego, aby okazał nam miłosierdzie i ocalił nas». 5 Wstała i ona i zaczęli się modlić i błagać, aby dostąpić ocalenia. I zaczęli tak mówić:

*«Bądź uwielbiony, Boże ojców naszych,
i niech będzie uwielbione imię Twoje
na wieki przez wszystkie pokolenia!*

*Niech Cię uwielbiają niebiosa
i wszystkie Twoje stworzenia
po wszystkie wieki.*

*6 Tyś stworzył Adama,
i stworzyłeś dla niego pomocną ostoję –
Ewę, jego żonę,
i z obojga powstał rodzaj ludzki.*

I Tyrzekteś:

*Nie jest dobrze być człowiekowi samemu,
uczynijmy mu pomocnicę podobną do niego.*

*7 A teraz nie dla rozpusty
biorę tę siostrę moją za żonę,
ale dla związku prawego.*

*Okaż mnie i jej miłosierdzie
i pozwól razem dożyć starości!»*

8 I powiedzieli kolejno: «Amen, amen!»

Animator powinien mieć na uwadze **tło całej historii Tobiasza i Sary**, którą przedstawił uczestnikom w ramach układanki. Nawiązując do powyższego fragmentu, należy przeprowadzić rozmowę:

Jakie **okoliczności doprowadziły do małżeństwa** Tobiasza i Sary?

Jaką drogę pokonał Tobiasz?

Jakie były doświadczenia Sary?

W jaki sposób Tobiasz i Sara podeszli do swojego małżeństwa?

Jak ważna była dla nich **cielesność**?

Jak ważna była dla nich **duchowość**?

Do jakiej **biblijnej wizji małżeństwa** odwołał się autor Księgi Tobiasza?

10'

Rodzaje miłości w kulturze greckiej

Należy przygotować słowa opisujące różne **rodzaje miłości w kulturze greckiej** – wydrukować z załącznika i **pociąć oddzielając hasła od definicji**. Zadaniem uczestników będzie dopasować definicje do haseł. Ułożone hasła wraz z definicjami umieszczamy w taki sposób, żeby każdy je dobrze widział. Hasła i definicje

zaczepnięto z encykliki papieża Benedykta XVI pt. „Deus caritas est” (znaczy: Bóg jest miłością, zob. pkt 3).

- **Eros** (ἔρως) – pragnienie czegoś, które sprawia, że człowiek jest czymś pociągany, często oznacza miłość pożądania lub wprost miłość zmysłową.
- **Philia** (φιλία) – to miłość braterska, jaka łączy bliskich przyjaciół, głęboki związek między osobami, oparty na wzajemnym zrozumieniu, które buduje harmonię.
- **Agape** (ἀγάπη) – oznacza miłość bezwarunkową, miłość mimo wszystko, polega na dawaniu siebie bez szukania racji i korzyści, na poświęceniu.

Po przyporządkowaniu haseł do definicji można przejść do rozmowy:

Z czym/kim wam się kojarzy najbardziej słowo „miłość”?

Jakich **synonimów** można używać na oznaczenie miłości?

Czy miłość można ograniczyć jedynie do relacji małżeńskiej?

Jak rozróżnić i opisać miłość do **rzeczy, zwierząt, przyjaciela, rodzica, rodzeństwa, rodziny, ojczyzny, Boga**?

Jak wyobrażasz sobie **miłość bez poświęcenia**?

Jak wyobrażasz sobie **miłość bez przyjaźni**?

Jak wyobrażasz sobie **miłość bez zmysłowości**?

7'

Co słyszą nowożeńcy na swoim ślubie?

Dla ukazania chrześcijańskiej wizji małżeństwa jako trwałego związku mężczyzny i kobiety można odwołać się do tekstów z „**Obrzędów sakramentu małżeństwa**”.

Pytania dotyczące zgody na małżeństwo:

Czy chcecie dobrowolnie i bez żadnego przymusu zawrzeć związek małżeński?

Czy chcecie wytrwać w tym związku w zdrowiu i w chorobie, w dobrej i złej doli, aż do końca życia?

Czy chcecie z miłością przyjąć i po katolicku wychować potomstwo, którym was Bóg obdarzy?

Słowa przysięgi małżeńskiej:

Ja, biorę cię, za żonę/męża i ślubuję ci miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci. Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, w Trójcy Jedyny, i wszyscy święci.

Po odczytaniu animator zaprasza uczestników do rozmowy o chrześcijańskiej wizji małżeństwa:

Jakie są **warunki zawarcia** sakramentu małżeństwa?

Jakie **obietnice** składają sobie nawzajem małżonkowie?

Czy są łatwe do spełnienia, dlaczego?

Co pomaga, a co przeszkadza w **budowaniu małżeństwa**?

Jakie miejsce może mieć **wspólna modlitwa w życiu małżonków**?

3'

Modlitwa do św. Rafała Archanioła o uzdrowienie

Święty Rafał Archaniele, postać miłości Bożej, prosimy cię, ogarnij nasze serca ogniem tej miłości i nie pozwól, byśmy kiedykolwiek stali się oziębłymi, spraw, byśmy w życiu codziennym szli stale po drogach miłości i miłością wszystko przewyciężali.

Tobiasz Starszy traci wzrok i majątek, dlatego jest na utrzymaniu żony.
Sara modli się o dobrą śmierć, bo nęka ją zły demon.
Tobiasz Starszy poleca Tobiaszowi Młodszeemu udać się po zwrot dużych pieniędzy, udziela mu też wielu cennych rad.
Tobiasz Młodszy znajduje towarzysza i przewodnika podróży Archanioła Rafała, myśląc, że to jego krewny Azariasz.
Tobiasz Młodszy łowi rybę, która posłuży do uzdrowienia Sary i jego ojca.
Archanioł Rafał poleca Tobiaszowi udać się do ojca Sary.
Tobiasz bierze ślub z Sarą.
Tobiasz i Sara spalają jako ofiarę wątrobę i serce ryby, aby odpędzić demona.
Tobiasz i Sara wracają do domu i leczą Tobiasza Starszego żółcią ryby.
Zapanowuje radość ze szczęśliwego zakończenia całej historia.
Rafał ujawnia, że jest aniołem i odchodzi.

Eros (ἔρως)	Pragnienie czegoś, które sprawia, że człowiek jest czymś pociągnięty, często oznacza miłość pożądania lub wprost miłość zmysłową.
Filia (φιλία)	To miłość braterska, jaka łączy bliskich przyjaciół, głęboki związek między osobami, oparty na wzajemnym zrozumieniu, które buduje harmonię.
Agape (ἀγάπη)	Oznacza miłość bezwarunkową, miłość mimo wszystko, polega na dawaniu siebie bez szukania racji i korzyści, na poświęceniu.